

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2015

Wernhout Diepstraat / Tiendpad

Notitie Flora- en faunawet

Update rapportage 6 februari 2012

J. van Suijlekom, 7 oktober 2015

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	5
3 Resultaten van het veldonderzoek	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
4 Conclusies en aanbevelingen	9
Conclusies	9
Aanbevelingen	9
Literatuur	10

Impressie van het plangebied.
Buro Maerlant.
Links d.d. 03-01-2012, rechts d.d. 02-02-2015 en 28-08-2015.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Versie 2012

In opdracht van Architecten Buro Schoenmakers heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd op de locatie Wernhout Diepstraat / Tiendpad in de gemeente Zundert. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen bouw van woningen. Het plan is vooralsnog in de onderzoeksfase.

Update 2015

Deze update betreft een actualisatie op basis van gericht veldonderzoek d.d. 2 februari en 28 augustus 2015. Bij de bespreking van de resultaten van het veldonderzoek en de conclusies wordt aangegeven in hoeverre het onderzoek uit 2012 nog actueel is. Het plangebied is verkleind en concreter begrensd ten opzichte van de situatie 2012 en in figuur 1 in rood weergegeven.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan-of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige plannen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood = 2015, blauw is 2012).
Bron ondergrond: Google Earth.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Situatie 2012

Het plangebied Diepstraat / Tiendpad ligt aan de noordwestelijke rand van de bebouwde kom van Wernhout in de gemeente Zundert en bestaat uit weiden, grasland met plaatselijk relatief jonge houtsingels en enkele bomenrijen met forsere exemplaren. In het zuidwestelijke deel zijn

enkele woningen met opstallen aanwezig (figuur 1).

Op dit moment verkent men de mogelijkheid woningen te realiseren. De exacte plannen zijn nog niet bekend.

Situatie 2015

Het plangebied is op dit moment precies begrensd en omvat weiden met houtsingels en een grotendeels verharde speeltuin met bijbehorende speeltoestellen. Men is voornemens woningen te bouwen, waarbij zal worden gekozen voor een mix aan vrijstaande woningen en rijtjeswoningen. In het zuidwesten wordt het plangebied voor gemotoriseerd verkeer ontsloten. In het noordoosten is een wandelpad voorzien.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2
Beschermingsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken (mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden (compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermingscategorïeën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

2012

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 30 januari 2012 door J. van Suijlekom. Het plangebied was in deze fase van het project niet toegankelijk. De verkenning is derhalve vanaf de openbare weg en publiekelijk terrein beoordeeld.

Biotopen

In het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Paardenweide, weide met speeltoestellen en overig grasland, plaatselijk met greppels;
- » Singels met relatief jonge bomen;
- » Erfrand met forsere bomen;
- » Bebouwing bestaande uit vrijstaande woningen en twee-onder-een-kapwoningen (bouwjaar circa 1970), enkel schuren en een kas.
- » Verhardingen.

2015

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 2 februari en 28 augustus 2015. Ten tijde van de uitvoer in februari was het half bewolkt, bij een temperatuur van iets boven het vriespunt. Er lag een dunne laag smeltende sneeuw, dat afkomstig was van een sneeuwbuï eerder die ochtend. In augustus was het droog, half bewolkt, bij een temperatuur van circa 20 °C.

Biotopen

In het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Paardenweide en overig grasland, deels met jonge fruitbomen;
- » Singels met relatief jonge bomen;
- » Speeltuin, grotendeels verhard met bijbehorende speeltoestellen.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

In het plangebied worden door het huidige gebruik geen strikter beschermde plantensoorten verwacht.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel. Tijdens het veldonderzoek werden geen beschermde vaatplanten waargenomen. Groeiplaatsen waren afgaande op de soortsaamenstelling uiterst voedselrijk en op voorhand ongeschikt voor beschermde soorten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied heeft door het huidige intensieve gebruik (beweiding) en het ontbreken van voldoende schuilmogelijkheden weinig voor grondgebonden zoogdieren te bieden. Het plangebied bevindt zich buiten het kernleefgebied van de das en steenmarter. Voor de steenmarter

kunnen aanwezige schuren in principe geschikt zijn, echter is de kans zeer klein dat steenmarter daadwerkelijk voorkomt. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met vrij grote zekerheid worden uitgesloten.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel. Doordat geen gebouwen bij het plan betrokken worden, ontbreken potenties voor de steenmarter. Tijdens het veldonderzoek werden sporen van de mol en het konijn aangetroffen, beiden algemene soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

In het zuidwestelijke deel van het plangebied is de bebouwing beoordeeld als geschikt tot mogelijk geschikt voor vleermuizen. Het betreft de woningen en enkele loodsen. De woningen zijn met zekerheid geschikt voor vleermuizen. De loodsen waren voorzien van golfplaten daken. Schuren met dergelijke daken kunnen geschikt zijn voor vleermuizen indien ruimten aanwezig zijn waar vleermuizen weg kunnen kruipen. Aanwezige bomen in het plangebied waren relatief jong en, voor zover dat zichtbaar was, gaaf. De kans op de aanwezigheid van voor vleermuizen toegankelijke holten wordt klein geacht. Verblijfplaatsen in bomen worden niet verwacht.

Het is niet uitgesloten, dat in toegankelijke bebouwing verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, maar ook laatvlieger. Onduidelijk is of de bebouwing daadwerkelijk in gebruik is door vleermuizen. Alle vleermuizen (Habitatrichtlijnsoorten) zijn opgenomen in tabel 3 van de flora- en faunawet en derhalve strikt beschermd. Indien men voornemens is bebouwing te slopen is nadere toetsing noodzakelijk.

Als foerageergebied heeft het plangebied mogelijk enige betekenis voor vleermuizen. Echter is het oppervlak van het plangebied te gering om essentieel foerageergebied te zijn. In de ruime omgeving is vergelijkbaar geschikt foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op de foerageermogelijkheden voor vleermuizen zijn derhalve op voorhand beperkt.

- De quickscan is op dit aspect actueel. Doordat geen gebouwen bij het plan betrokken worden, komt het advies inzake gebouwbewonende soorten te vervallen. De aanwezige bomen in het plangebied bleken uit inspectie allen gaaf en relatief jong. Er werden geen voor vleermuizen geschikte holten aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in bomen kan worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldonderzoek werden ekster, merel, vink, winterkoning, roodborst en houtduif waargenomen. Het plangebied is geschikt voor diverse algemene vogels van tuinen en parken. Voor de meeste soorten vogels biedt de omgeving voldoende alternatief, zodat, mits ingrepen buiten het broedseizoen plaatsvinden, negatieve effecten niet aan de orde zijn.

De bebouwing met de opstallen aan de westelijke rand van het plangebied is mogelijk geschikt voor jaarrond beschermde vogels (nesten, zie tabel 3) als huismus en steenuil. Voor de

gierzwaluw, eveneens jaarrond beschermd, is de bebouwing beoordeeld als ontoegankelijk en ongeschikt. Indien men voornemens is het zuidwestelijke deel van het plangebied te ontwikkelen en de bebouwing te slopen is het wenselijk aandacht te besteden aan de huismus en steenuil. Door een gerichte inspectie in het plangebied zelf, kan mogelijk al uitsluitend gegeven worden over de aan- of afwezigheid van huismus en steenuil. Op basis van deze inspectie kan worden bepaald of soortgericht onderzoek nodig is. Dit onderzoek bestaat uit meerdere veldbezoeken in de juiste tijd van het jaar.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel. Tijdens het veldonderzoek zijn binnen het plangebied géén nesten van kraaiachtigen (kunnen worden gebruikt door uilen of roofvogels) aangetroffen. Sporen van uilen en / of roofvogels werden niet aangetroffen. In de houtsingels werden enkele verlaten nesten aangetroffen van kleinere zangvogels. Soorten die ook in deze context worden verwacht.

Amfibieën

In het plangebied ontbrak geschikt voortplantingswater voor amfibieën. Als landbiotoop heeft het plangebied mogelijk enige functie voor algemene minder kritische soorten als gewone pad en bruine kikker. Strikter beschermde soorten worden niet verwacht.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen ontbreekt geschikt leefgebied.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

2012

Het plangebied is beoordeeld als potentieel geschikt voor algemene broedvogels. De bebouwing in het westelijke deel van het plangebied is mogelijk geschikt voor de jaarrond beschermde soorten huismus en steenuil en gedeeltelijk met zekerheid geschikt voor vleermuizen. Afhankelijk van de plannen is het noodzakelijk in meer of mindere mate rekening te houden met eventueel aanwezige natuurwaarden. In ieder geval is het gewenst rekening te houden met broedende vogels.

2015

Het plangebied is beoordeeld als potentieel geschikt voor algemene broedvogels. De conclusies inzake bebouwing en gebouwbewonende soorten zijn niet op dit plan van toepassing. Onderhavige aanbevelingen inzake broedvogels blijven van kracht.

Aanbevelingen

Van toepassing op het actuele plan

Gehele plangebied: bouwplannen algemeen en bouwrijp maken

Aanbevolen wordt tijdens de werkzaamheden rekening te houden met broedende vogels. De werkzaamheden, zoals kappen, grondwerk en bouwwerkzaamheden in de directe nabijheid (< 10 meter) van bomen / bosschages worden daarom bij voorkeur buiten het broedseizoen uitgevoerd. Dit is voor de meeste soorten de periode half maart tot half juli.

Niet meer van toepassing in de actuele situatie:

Zuidwestelijke deel van het plangebied (bebouwing)

Indien men voornemens is de bebouwing te slopen, wordt aanbevolen alle te slopen opstal-
len te inspecteren op de eventuele aanwezigheid van jaarrond beschermde vogels en op de
geschiktheid voor vleermuizen. De woningen zijn zeker geschikt voor vleermuizen. Afhankelijk
van de resultaten is het mogelijk noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren naar huismus,
steenuil en / of vleermuizen. Dit nader onderzoek is slechts in een beperkte tijd van het jaar
mogelijk. Het is dan ook aan te bevelen bij de planning rekening te houden met dit seizoens-
gebonden onderzoek: Indien alle soorten kunnen worden verwacht zijn meerdere bezoeken
nodig verspreid over de periode maart t/m september.

Buro Maerlant BV Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 63036371

Wernhout Diepstraat / Tiendpad

Notitie Flora- en faunawet (update 2015)